254

Reglement
op de exercitie der veld-artillerie.

Dividié-school.

LEMBAGA KEBUDAJAAN
INDONESIA

VI - 27 C

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

80 Hal

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

REGLEMENT

OP DE

EXERCITIËN

DER

VELD-ARTILLERIE.

SCHOLEN TE PAARD.

OEFENING MET VEREENIGDE BATTERIJEN.

DIVISIE-SCHOOL.

Uitgegeven op last van het Departement van Oorlog.

BATAVIA,
LANDSDRUKKERIJ.
1883.

BAT. GENOOTSCHAP VAN KUNSTEN

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 29 - 06 - 2010
Nomor Induk : 504 / PN - MUSEUM / 10
BIB - ID : 797160
ITEM - ID : 0000379807
Asal : Museum Pusat

VI, 952

INHOUD.

Bladz

Algemeene bepalingen 1

EERSTE LES.

DE OPEN COLONNE.

Indeeling 7

Op een van de batterijen voor- of achterwaarts afmarcheeren 8

Op een van de vleugelsectiën voor- of achterwaarts afmarcheeren 8

A. Door halve wendingen 8

B. Door geheele wendingen 9

Op de linker sectie der rechter en op de rechter sectie der linker batterij, voor- of achterwaarts afmarcheeren 9

In ééne colonne met sectiën marcheerende, in twee colonnen overgaan 10

BLADZ.

A. Voorwaarts 10
B. Zijdelings 10
In twee colonnen marcheerende, van strekking veranderen 11
Uit twee colonnen tot ééne colonne met sectiën overgaan 11
A. Voorwaarts 11
B. Zijdelings 12
In twee colonnen marcheerende, den afstand vermeerderen of verminderen 12

TWEEDE LES.

DE OPMARSCHEN.

Indeeling 13
Op het hoofd der colonne voor- of achterwaarts opmarcheeren 14
A. Van de colonne met batterijen . . . 14
B. Van de colonne met sectiën 14
Op de linker sectie der rechter en op de rechter sectie der linker batterij in colonne zijnde, voor- of achterwaarts opmarcheeren 15
In twee colonnen marcheerende, zijdelings opmarcheeren 15
In ééne colonne zijnde, waarvan de voorste batterij van strekking is veranderd, opmarcheeren . . . 16
A. Rechts van strekking veranderd zijnde. . 16
B. Links van strekking veranderd zijnde . . 16

PERPUSTAKAAN NASIONAL

DERDE LES.

DE GESLOTEN COLONNE.

	Bladz.
Indeeling	17
Op een der batterijen de gesloten colonne formeeren.	18
Op een der vleugelsectiën de gesloten colonne formeeren.	18
Op de linker sectie der rechter en op de rechter sectie der linker batterij de gesloten colonne formeeren.	19
Uit een gesloten colonne in twee gesloten colonnen overgaan	19
A. Voorwaarts	19
B. Zijdelings	19
In twee gesloten colonnen marcheerende, in één gesloten colonne overgaan	20
A. Voorwaarts	20
B. Zijdelings	20
Uit de gesloten colonne met batterijen, tot de colonne met sectiën overgaan	20
Uit de colonne met sectiën tot de gesloten colonne met batterijen overgaan.	21

VIERDE LES.

DE GESLOTEN COLONNE DEPLOIEEREN EN ZIJDELINGS IN BATTERIJ STELLEN.

Indeeling	22
Op het hoofd der colonne deploieeren	22

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ALGEMEENE BEPALINGEN.

1. Eene vereeniging van twee veldbatterijen van *zes* stukken is tot grondslag aangenomen. De volgende bepalingen zijn evenwel ook van toepassing op een grooter aantal batterijen, alsmede op batterijen van *vier* stukken.

2. De vereeniging van twee batterijen krijgt den naam van *divisie*, die in den regel door een hoofdofficier wordt gecommandeerd.

3. Den divisiecommandant is een luitenant als adjudant en tevens een geschikt onderofficier tot het overbrengen van bevelen toegevoegd.

4. Bij den divisiecommandant en bij iederen batterijcommandant is een trompetter.

De batterijen zijn samengesteld als in de Batterijschool.

5. De batterijen worden onderscheiden door rechter en linker, of door voorste en achterste.

Zijn meer dan twee batterijen vereenigd, dan krijgen zij een opvolgend nommer.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

6. De afstand van de eene batterij tot de andere is:
in bataille en *in batterij* 30 passen;
in open colonne:
met batterijen 125 passen, } gerekend tusschen de assen
» sectiën 49 » } der affuiten;
in gesloten colonne:
met batterijen 8 passen, } gerekend als in 5 Batterij-
» sectiën 4 » } school.

7. De divisiecommandant is bij de bewegingen en bij de stellingen in batterij aan geen vaste plaats gebonden; hij begeeft zich daar waar zijne tegenwoordigheid wordt vereischt.

8. De batterijcommandanten houden zich ter hoogte van het midden hunner batterij op, tenzij de strekking van deze in colonne niet ondergeschikt is aan die der voorgaande, in welk geval zij zich ter hoogte van het hoofd hunner batterij stellen, om deze te geleiden.
Zij hebben de bevoegdheid den divisiecommandant te naderen, om het voorbereidende commando te verstaan.
De niet ingedeelde trompetters zijn op 20 passen achter het midden der linie, of op dezen afstand zijdelings van het midden der colonne, in den regel rechts, blijvende zij echter, bij bewegingen, aan die zijde waar zij zich bevinden. Zij herhalen de signalen tot het ophouden van het vuur en tot de verandering van gang.

9. De adjudant is belast met het aangeven van de punten, waarop zoowel in bataille als in colonne wordt

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

gemarcheerd, alsmede van de richting waarin de stelling in batterij of in bataille genomen moet worden, en die hem beide door den divisiecommandant zijn aangegeven.

10. Als algemeene regel geldt, dat de richting wordt genomen:

bij *twee* batterijen, op de linker sectie der rechter batterij;
» *drie* » op de stukken van het midden der midden batterij.

In meer dan eene colonne marcheerende, blijft de richting op de voorste sectie van de colonne, waartoe de sectie van richting behoort.

De commandant der batterij van richting is verantwoordelijk dat nauwkeurig wordt gemarcheerd op de door den adjudant aangewezen punten; terwijl de andere batterijcommandant moet opletten, dat zijne batterij zich steeds richt op de sectie, waarop de richting is bepaald, en dat de tusschenruimte naar die zijde nauwkeurig bewaard blijft.

11. Op het commando:

Divisie = HALT,

bij den marsch in bataille, en op dat van:

Batterijen = RICHT U,

wanneer de divisie niet in beweging is, doet de commandant der batterij, waarop de richting is bepaald, de stukscommandanten voorkomen en richt hen nauwkeurig; daarna plaatst de andere batterijcommandant zijne stukscommandanten op de lijn, door de eerste batterij afgebakend. Zijn deze gericht, dan laten de batterijcommandanten bij opvolging aanrukken.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bij alle overgangen uit de stelling in colonne tot die in bataille en in batterij, stelt de commandant der voorste batterij deze op, in de richting door den adjudant aangegeven. De andere batterij richt zich bij het in linie komen op de voorgaande.

12. De divisiecommandant doet zijn voorbereidend commando door het commando GEEFT-ACHT, en wanneer de batterijen in beweging zijn, dit commando door een half appel voorafgaan. Het commando MARSCH wordt door een stoot op de trompet gevolgd.

De batterijcommandanten doen alleen de commando's, die betrekking hebben op de door hunne batterij uit te voeren bewegingen.

13. Bij de stellingen in bataille en in batterij is het onverschillig welke batterij op den rechter vleugel staat, of in welke volgorde de sectiën staan. Indien de omstandigheden het toelaten moet echter de divisiecommandant bij den eerstvolgenden afmarsch de orde der sectiën trachten te herstellen.

De sectiën eener batterij mogen nimmer door eene beweging worden gescheiden.

14. De beginselen in de Batterijschool voorgeschreven, blijven van toepassing op de bewegingen van iedere batterij. De verrichtingen van de beide batterijen zijn dan ook in algemeene trekken aangegeven. De navolgende punten moeten daarbij in acht worden genomen:

a. De verrichtingen van de batterij, die tot grondslag

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

van eenige formatie of beweging strekt, zijn achterwege gelaten.

b. Bij de opmarschen, deploiementen enz., wordt alleen van de stelling in batterij gesproken, die in bataille voor de verschillende gevallen, is hieruit gemakkelijk af te leiden door toepassing van de beginselen in de *Batterijschool* aangegeven.

c. Bij alle bewegingen wordt verondersteld, dat de rechter vleugel vóór is, of vóór moet komen; bevindt zich de linker vleugel vóór, of moet deze vóór komen, dan worden dezelfde regels in tegenovergestelden zin gevolgd.

d. De bewegingen, aangegeven voor het formeeren van de gesloten colonne, zijn eveneens van toepassing voor het formeeren van de open colonne.

15. Wanneer de divisiecommandant in iedere batterij gelijktijdig een afmarsch wil doen uitvoeren, of eene colonnestelling aannemen, doet hij zijn voorbereidend commando voorafgaan door de woorden:

In iedere batterij;

b. v.

In iedere batterij, op de rechter sectie, marcheert af.

Deze bewegingen zijn niet afzonderlijk vermeld, daar de uitvoering genoegzaam blijkt uit de opgegeven beginselen.

16. De bewegingen, die door beide batterijen gezamenlijk, op overeenkomstige wijze als in de *Batterijschool* worden uitgevoerd, zijn niet afzonderlijk opgenomen, als:

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

a. Met sectiën (batterijen) zijdelings afmarcheeren.

b. In colonne en in bataille marcheeren.

c. In colonne van batterijen marcheerende, voor- of achterwaarts in batterij komen.

Zijn de colonnen op verminderden afstand aangesloten, dan moet de commandant van de andere batterij wanneer onverwachts moet worden opgemarcheerd of gedeployeerd, terstond genoegzaam veld winnen, rechts of links van de batterij van richting, om op de kortste wijze de beweging te kunnen uitvoeren.

d. In bataille marcheerende, voor- of achterwaarts in batterij komen.

e. In ééne open colonne marcheerende, zijdelings in batterij komen.

f. In bataille marcheerende, de gesloten colonne formeeren.

17. Al hetgeen in het 2de gedeelte der Batterijschool omtrent de opstelling van het geschut enz. is voorgeschreven, wordt ook hier op grooter schaal toegepast.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

EERSTE LES.

De open colonne.

INDEELING.

Op een van de batterijen voor- of achterwaarts afmarcheeren.

Op een van de vleugelsectiën voor- of achterwaarts afmarcheeren.

A. *Door halve wendingen*
B. *Door heele wendingen.*

Op de linker sectie der rechter, en op de rechter sectie der linker batterij, voor- of achterwaarts afmarcheeren.

In eene colonne met sectiën marcheerende, in twee colonnen overgaan.

A. *Voorwaarts.*
B. *Zijdelings.*

In twee colonnen marcheerende, van strekking veranderen.

Uit twee colonnen tot één colonne met sectiën overgaan.

A. *Voorwaarts.*
B. *Zijdelings.*

In twee colonnen marcheerende, den afstand vermeerderen of verminderen.

In twee colonnen marcheerende, den afstand hernemen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

OP EEN VAN DE BATTERIJEN VOOR- OF ACHTERWAARTS AFMARCHEEREN.

18. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter batterij*, of:
   op de rechter batterij achterwaarts } *marcheert af.*
2. MARSCH.

De commandant der linker batterij commandeert bij de beweging voorwaarts:

In bataille,

MARSCH;

daarna:

Sectiën rechts. marcheert af

MARSCH;

bij de beweging achterwaarts:

Sectiën rechts, marcheert af

MARSCH;

in beide gevallen het commando MARSCH uitsprekende, op het tijdstip aangegeven in 24, Batterijschool.

Zoodra deze batterij achter de rechter is gekomen, laat haar commandant door: Sectiën links (rechts) de strekking van de colonne volgen.

OP EEN VAN DE VLEUGELSECTIEN VOOR- OF ACHTERWAARTS AFMARCHEEREN.

A. *Door halve wendingen.*

19. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter sectie*, of
   op de rechter sectie achterwaarts } *marcheert af.*
2. MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De commandant der linker batterij commandeert:

Op de rechter sectie, of
op de rechter sectie achterwaarts, } *met sectiën rechts marcheert af.*

MARSCH,

en onmiddellijk daarna:

Hoofd der colonne = HALF RECHTS.

Hij geleidt zijne batterij in deze strekking, zich steeds naar de laatste sectie der rechter batterij regelende, laat zoodra de voorste sectie op het punt is de strekking der colonne te doorsnijden, door eene tweede wending HALF LINKS, de strekking der colonne volgen.

B. *Door geheele wendingen.*

20. De beweging geschiedt overeenkomstig 25 of 28, Batterijschool.

De commandant der linker batterij commandeert dan, bij de beweging voorwaarts, als in 18.

OP DE LINKER SECTIE DER RECHTER, EN OP DE RECHTER SECTIE DER LINKER BATTERIJ, VOOR OF ACHTERWAARTS AFMARCHEEREN.

21. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de linker sectie der rechter, en op de rechter sectie der linker batterij,*
of
op de linker sectie der rechter, en op de rechter sectie der linker batterij achterwaarts, } *marcheert af.*
2. MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De batterijcommandanten laten afmarcheeren overeenkomstig 20.

IN ÉÉNE COLONNE MET SECTIËN MARCHEERENDE, IN TWEE COLONNEN OVERGAAN.

A. *Voorwaarts.*

22. De divisiecommandant commandeert:

1. *Links op batterijafstand,* of *Links op (. . .) passen* } formeert de colonne van batterijen.

2. MARSCH.

De commandant van de achterste batterij commandeert:

Hoofd der colonne = HALF LINKS

en den aan te nemen verdubbelden gang.

Hij geleidt zijne batterijen op den bevolen afstand van de andere batterij; laat daar: *Hoofd der colonne half rechts* maken en den vorigen gang hernemen, zoodra het hoofd zijner batterij ter hoogte van het hoofd der rechter batterij komt.

Aanmerking. De kleinste afstand, waarop de colonnen worden aangesloten, wordt gerekend 30 passen te zijn.

B. *Zijdelings.*

23. De divisiecommandant commandeert:

1. *Hoofden der batterijen links*

2. MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

De batterijcommandanten laten Hoofd der colonne links maken en zorgen dat de afstand naar de zijde der richting bewaard blijft.

IN TWEE COLONNEN MARCHEERENDE, VAN STREKKING VERANDEREN.

24. De divisiecommandant commandeert:

1. *Rechts van strekking veranderen.*
2. MARSCH.

De commandant van de rechter batterij laat: *Hoofd der colonne rechts* maken.

De commandant van de linker batterij laat *Hoofd der colonne half rechts* maken en den verdubbelden gang aannemen zoodra het hoofd zijner colonne den afstand links van de in de nieuwe strekking zijnde colonne heeft, laat hij nogmaals een halve wending rechts maken en ter hoogte van die colonne den vorigen gang aannemen.

UIT TWEE COLONNEN TOT EENE COLONNE MET SECTIËN OVERGAAN.

A. *Voorwaarts*

25. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter colonne, marcheert af.*
2. MARSCH.

De commandant der linker colonne geleidt deze door halve wendingen in de strekking van de rechter colonne,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

het oogenblik van afmarsch regelende naar den afstand, dien beide colonnen onderling hebben.

B. *Zijdelings.*

26. De divisiecommandant commandeert:

1. *Hoofden der batterijen rechts.*
2. MARSCH.

De beide batterijcommandanten laten *Hoofd der colonne rechts* maken. Zijn de colonnen op verminderden afstand, dan laat de commandant der linkercolonne halt houden en de wending eerst verrichten, wanneer de afstand is verkregen.

IN TWEE COLONNEN MARCHEERENDE DEN AFSTAND VERMEERDEREN OF VERMINDEREN.

27. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter (linker) colonne, neemt den afstand van (.....) passen.*
2. MARSCH.

De betrokken batterijcommandant laat zijne colonne den bevolen afstand nemen, door de stukken halve wendingen te doen verrichten en zoo noodig den gang te verdubbelen.

IN TWEE COLONNEN MARCHEERENDE, DEN AFSTAND HERNEMEN.

28. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de linker (rechter) colonne, herneemt den afstand.*
2. MARSCH.

De betrokken batterijcommandant handelt overeenkomstig 27.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

TWEEDE LES.

De opmarschen.

INDEELING.

Op het hoofd der colonne voor- of achterwaarts opmarcheeren.

A. *Van de colonne met batterijen.*
B. *Van de colonne met secties.*

Op de linker sectie der rechter, en op de rechter sectie der linker batterij in colonne zijnde, voor of achterwaarts opmarcheeren.

In twee colonnen marcheerende, zijdelings opmarcheeren.

In ééne colonne zijnde, waarvan de voorste batterij van strekking is veranderd, opmarcheeren.

A. *Rechts van strekking veranderd zijnde.*
B. *Links van strekking veranderd zijnde.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

OP HET HOOFD DER COLONNE VOOR- OF ACHTERWAARTS OPMARCHEEREN.

A. *Van de colonne met batterijen.*

29. De divisiecommandant commandeert:

1. *In batterij.*
2. *Half links.*
3. MARSCH.

De commandant van de achterste batterij laat *stukken half links* maken, en handelt verder overeenkomstig hetgeen voor sectiecommandanten bij die beweging in de *Batterijschool* is voorgeschreven.

B. *Van de colonne met secties.*

30. De divisiecommandant commandeert als in 29.

De commandant van de achterste batterij commandeert:

Hoofd der colonne = LINKS;

en geleidt zijne batterij achter de lijn van opmarsch, ter hoogte van de plaats, waar zijn rechter stuk moet staan, laat daar *Hoofd der colonne rechts* maken, en commandeert ten behoorlijken tijde:

In batterij,
Half links,
MARSCH.

Aanmerking. Zijn drie batterijen vereenigd, dan geschiedt deze beweging voor de achterste batterij op overeenkomstige wijze; haar commandant commandeert:

Hoofd der colonne = HALF LINKS,

geleid zijne batterij langs den kortsten weg tot op de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

lengte eener batterij ter hoogte van de plaats, waar zijn rechter stuk moet staan, laat daar *Hoofd der colonne half rechts* maken, en commandeert ten behoorlijken tijde als boven.

OP DE LINKER SECTIE DER RECHTER, EN OP DE RECHTER SECTIE DER LINKER BATTERIJ IN COLONNE ZIJNDE, VOOR- OF ACHTERWAARTS OPMARCHEEREN.

31. De divisiecommandant commandeert:

1. *In batterij.*
2. MARSCH.

De batterijcommandanten laten door *half rechts* en *half links* in batterij komen.

Aanmerking. Op overeenkomstige wijze als in 29, 30 en 31 kan ook achterwaarts worden opgemarcheerd.

IN TWEE COLONNEN MARCHEERENDE, ZIJDELINGS OPMARCHEEREN.

32. De divisiecommandant commandeert:

1. *Links in batterij.*
2. MARSCH.

De commandant der rechter batterij laat doormarcheeren, met het hoofd zijner colonne genoegzaam rechts of links aanhoudende naar gelang de afstand tusschen de colonnen minder of meer dan 38 passen bedraagt, en laat ten behoorlijken tijde *Ter linker zijde in batterij* komen.

Aanmerking. Zijn drie batterijen vereenigd, dan laat de commandant der rechter batterij het hoofd zijner colonne

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

genoegzaam links aanhouden om niet meer terrein te doorloopen dan noodig is.

33. Zijn de colonnen op de stukken van het midden gelormeerd, dan komt de rechter batterij voorwaarts in batterij, nadat zij, op dezelfde wijze marcheerende als in 32, voor deze stelling genoegzame ruimte verkregen hebbende, eerst *Hoofd der colonne links* heeft gemaakt.

IN ÉÉNE COLONNE ZIJNDE, WAARVAN DE VOORSTE BATTERIJ VAN STREKKING IS VERANDERD, OPMARCHEEREN.

A. *Rechts van strekking veranderd zijnde.*

34. De divisiecommandant commandeert:

1. *Links in batterij.*
2. MARSCH.

De commandant der voorste batterij laat *links*, de andere, door half links, *voorwaarts* in batterij komen.

B. *Links van strekking veranderd zijnde.*

35. De divisiecommandant commandeert:

1. *Rechts in batterij.*
2. MARSCH.

De commandant der voorste batterij laat rechts, de andere, door half rechts, voorwaarts in batterij komen.

Aanmerking. Wordt in het eerste geval rechts, en in het tweede links in batterij gecommandeerd, dan komt de achterste batterij, op overeenkomstige wijze, achterwaarts in batterij.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

DERDE LES.

De gesloten colonne.

INDEELING.

Op een der batterijen de gesloten colonne formeeren.

Op een van de vleugelsectiën de gesloten colonne formeeren.

Op de linker sectie der rechter en op de rechter sectie der linker batterij de gesloten colonne formeeren.

Uit ééne gesloten colonne in twee gesloten colonnen overgaan.

A. *Voorwaarts.*
B. *Zijdelings.*

In twee gesloten colonnen marcheerende, in ééne gesloten colonne overgaan.

A. *Voowaarts.*
B. *Zijdelings.*

Uit de gesloten colonne met batterijen tot de colonne met sectiën overgaan.

Uit de colonne met sectiën tot de gesloten colonne met batterijen overgaan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

OP EEN DER BATTERIJEN DE GESLOTEN COLONNE FORMEEREN.

36. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter batterij, formeert de gesloten colonne.*
2. MARSCH.

De commandant van de linker batterij commandeert:

Achterwaarts in bataille marcheeren.

MARSCH.

Hij laat vervolgens zijne stukken de strekking der colonne zoovoel mogelijk naderen, ten einde op 30 passen achter de plaats, waar de batterij in de colonne moet staan, de strekking van deze rechthoekig te doorsnijden.

OP EEN VAN DE VLEUGELSECTIËN DE GESLOTEN COLONNE FORMEEREN.

37. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter sectie, formeert de gesloten colonne.*
2. MARSCH.

De commandant van de linker batterij laat achterwaarts in bataille marcheeren, de strekking der colonne naderen als in 36 en commandeert ten behoorlijken tijde:

Op de rechter batterij, met sectiën formeert de gesloten colonne.

MARSCH.

Waarop de sectiën zich opvolgend in gesloten colonne stellen, overeenkomstig 63 *Batterijschool.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL

OP DE LINKER SECTIE DER RECHTER, EN DE RECHTER SECTIE, DER LINKER BATTERIJ, DE GESLOTEN COLONNE FORMEEREN.

38. De divisiecommant commandeert:

1. *Op de linker sectie der rechter en op de rechter sectie der linker batterij, formeert de gesloten colonne.*
2. MARSCH.

De beweging geschiedt overeenkomstig 63 *Batterijschool.* De rechter batterij komt op de linker, de linker batterij op de rechter sectie in gesloten colonne.

UIT ÉÉNE GESLOTEN COLONNE IN TWEE GESLOTEN COLONNEN OVERGAAN.

A. *Voorwaarts.*

39. De divisiecommandant commandeert als in 22.

De commandant van de achterste batterij laat in verdubbelden gang naar de genoemde zijde veld winnen door geheele wendingen.

B. *Zijdelings.*

40. De divisiecommandant commandeert als in 23.

De beweging geschiedt als aldaar is aangegeven, moetende het stuk aan den omkomenden vleugel van het hoofd der achterste batterij zijne beweging regelen naar de onmiddellijk voorgaande stukken.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

IN TWEE GESLOTEN COLONNE MARCHEERENDE, IN ÉÉNE GESLOTEN COLONNE OVERGAAN.

A. *Voorwaarts.*

41. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter colonne formeert ééne gesloten colonne.*
2. MARSCH.

De commandant van de linker batterij laat door geheele wendingen veld winnen tot in de strekking van de genoemde colonne, daarbij den afmarsch zijner stukken en den gang regelende naar den afstand, dien beide colonnen onderling hebben.

B. *Zijdelings.*

42. De divisiecommandant commandeert als in 26.

De beweging geschiedt als aldaar is aangegeven, met inachtneming dat de batterijen weder ééne gesloten colonne formeeren.

UIT DE GESLOTEN COLONNE MET BATTERIJEN, TOT DE COLONNE MET SECTIËN OVERGAAN.

43. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op de rechter sectie*, of *op de rechter sectie in gesloten colonne* } *marcheert af.*
2. MARSCH.

De commandant van de voorste batterij handelt, naar gelang in open of gesloten colonne wordt afgemarcheerd, als in 56 of 62 *Batterijschool.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

De andere batterijcommandant handelt als die van de voorste batterij; wanneer zijn rechter sectie op den bepaalden afstand plaats in de colonne kan nemen, bij den afmarsch in gesloten colonne in acht nemende eerst de batterij te laten halt houden.

UIT DE COLONNE MET SECTIËN TOT DE GESLOTEN COLONNE MET BATTERIJEN OVERGAAN.

44. De divisiecommandant commandeert:

1. *Links, in eene gesloten colonne formeert de batterijen.*
2. MARSCH.

De commandant van de voorste batterij handelt, in open colonne zijnde, als in 57 *Batterijschool*; in gesloten colonne zijnde laat hij deploieeren overeenkomstig 71, *Batterijschool*, maar blijft in beweging, zoodat de middelste en achterste sectie den verdubbelden gang aannemen.

De andere batterijcommandant laat den verdubbelden gang aannemen, en zoodra het hoofd zijner colonne den bepaalden afstand heeft, handelt hij als de commandant der voorste batterij.

Aanmerking. De bewegingen in 24, 27 en 28 aangegeven, kunnen eveneens geschieden in gesloten colonne zijnde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VIERDE LES.

De gesloten colonne deploieeren en zijdelings in batterij stellen.

INDEELING.

Op het hoofd der colonne deploieeren.
De gesloten colonne zijdelings in batterij stellen.
In twee gesloten colonnen zijnde, zijdelings in batterij komen.

OP HET HOOFD DER COLONNE DEPLOIEEREN.

45. De divisiecommandant commandeert:

1. *Links deploieert in batterij.*
2. MARSCH.

In colonne met sectiën of met batterijen zijnde, geschiedt de beweging overeenkomstig hetgeen in de *Batterijschool* is voorgeschreven.

In eene colonne, waarbij elke batterij op de stukken van het midden is geformeerd, laat de commandant van

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

de achterste batterij, door geheele wendingen genoegzaam veld winnen naar de genoemde zijde en ten behoorlijken tijde opmarcheeren.

In colonne op de linker sectie der rechter, en op de rechter sectie der linker batterij zijnde, wordt alleen gecommandeerd:

1. *Deploieert in batterij.*
2. MARSCH.

De rechter batterij deploieert rechts, de linker batterij links.

Aanmerking. De deploiementen achterwaarts in batterij, geschieden op overeenkomstige wijze.

DE GESLOTEN COLONNE ZIJDELINGS IN BATTERIJ STELLEN.

46 De divisiecommandant commandeert wanneer de colonne met batterijen of op de stukken van het midden is geformeerd:

1. *Op de achterste batterij, links in batterij.*
2. MARSCH.

Wanneer de colonne met sectiën is.

1. *Op de achterste sectie, links in batterij.*
2. MARSCH.

De beweging geschiedt overeenkomstig 118, *Batterijschool.*

IN TWEE GESLOTEN COLONNEN ZIJNDE, ZIJDELINGS IN BATTERIJ KOMEN.

47 . De divisiecommandant commandeert:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

1. *Links in batterij.*
2. MARSCH.

De batterijcommandant van de linker colonne handelt als in 46; de andere laat eerst doormarcheeren en handelt als in 32 of 33; hij laat in het eerste geval op het commando MARSCH in geopende colonne overgaan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VIJFDE LES.

Frontveranderingen.

INDEELING.

Op een van de vleugels voor- of achterwaarts van front veranderen.

Op een van de andere stukken dan die van de vleugels voor- of achterwaarts van front veranderen.

OP EEN VAN DE VLEUGELS, VOOR- OF ACHTERWAARTS VAN FRONT VERANDEREN.

48. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op den rechter vleugel*
of
2. *op den rechter vleugel achterwaarts*

} *verandert van front = om rechts (links) te vuren.*

MARSCH.

De commandant van de linkerbatterij commandeert:

Op de rechter sectie of
op de rechter sectie achterwaarts

} *met sectiën rechts marcheert af.*

MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Vervolgens:

Hoofd der colonne = HALF RECHTS (HALF LINKS).

Hij geleidt zijne batterij, langs den korsten weg, tot tegenover de plaats, waar zijn rechter vleugel moet staan, laat daar weder *Half rechts* (*Half links*) van strekking veranderen, en ten behoorlijken tijde voor- of achterwaarts in batterij komen.

OP EEN VAN DE ANDERE STUKKEN DAN DIE VAN DE VLEUGELS, VOOR- OF ACHTERWAARTS VAN FRONT VERANDEREN.

49. De divisiecommandant commandeert:

1. *Op het rechter (zooveelste) stuk der linker batterij,*
   op het linker (zooveelste) stuk der rechter batterij,
   op het rechter (zooveelste) stuk der linker batterij, achterwaarts,
   of
   op het linker (zooveelste) stuk der rechter batterij, achterwaarts.
   } *verandert van front* = *om rechts (links) te vuren.*
2. MARSCH.

Even als in de *Batterijschool* heeft het voorbereidend commando steeds betrekking op de stukken rechts van het genoemde stuk.

De batterij, waartoe het stuk dat tot spil voor de frontverandering strekt, niet behoort, komt — als in de *Batterijschool* — in de nieuwe richtingslijn, wanneer bedoeld stuk tot de halve batterij behoort, die aan deze batterij

PERPUSTAKAAN NASIONAL

grenst. Het commando van den divisiecommandant wordt dan door haren batterijcommandant herhaald, niet of al met bijvoeging van achterwaarts naar gelang de batterij rechts of links staat van de batterij van richting.

Behoort het stuk echter tot de halve batterij, die het verst verwijderd is van de batterij waarvan sprake is, dan handelt de commandant dezer batterij als in 48.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

AANHANGSEL.

Normale opstelling in bataille van eene divisie.
Gedragsregelen bij inspectiën.
Gedragsregelen bij het defileeren.

NORMALE OPSTELLING IN BATAILLE VAN EENE DIVISIE.

50. De batterijen staan in hare gewone opvolgingsorde naast elkander. De afstand van de eene batterij tot de andere regelt zich naar de plaatselijke gesteldheid en bedraagt gewoonlijk 10 passen meer dan die tusschen de stukken.

De divisiecommandant plaatst zich 20 passen vóór het midden der divisie.

De adjudant plaatst zich 2 passen links en eenigszins rugwaarts van den divisiecommandant. Is er een toegevoegd onderofficier, dan plaatst deze zich 3 passen achter den commandant.

De trompetter staat 3 passen achter den adjudant; de overige trompetters zijn, naar gelang van hunne sterkte, op een of twee gelederen, 10 passen buiten den rechter vleugel, met het voorste gelid in de richting van de voorspannen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

GEDRAGSREGELEN BIJ INSPECTIEN.

51. De batterijen worden als in 50 in bataille gesteld. Moeten niet ingedeelde officieren en verder personeel de inspectie bijwonen, dan plaatsen zich:

a. de officieren op ééne lijn, in de richting van de voorpaarden, met hun linker vleugel 2 passen rechts van de trompetters en in deze volgorde: officieren van het wapen, officieren van administratie, officieren van gezondheid en paardenartsen;

b. de kleine staf op 10 passen buiten den linker vleugel, op één gelid volgens ouderdom van rang, gericht met de voorpaarden;

c. de onderofficieren en reserve-manschappen en paarden 12 passen achter het midden der batterij, waartoe zij behooren.

De gedragsregelen zijn overeenkomstig die in 226, *Batterijschool*, voorgeschreven.

Bij de orde voor inspectie plaatsen zich de batterijcommandanten 4 passen vóór de richtingslijn der sectiecommandanten, front naar de batterij.

Wanneer de inspectie door den Koning of door een der leden van het Vorstelijk huis en den Gouverneur-Generaal wordt gehouden, salueert ieder batterijcommandant tegelijk met zijne sectiecommandanten, den inspecteur met de sabel, wanneer deze tot op 6 passen de batterij is genaderd, en draagt de sabel, wanneer hij 6 passen de batterij voorbij is.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

GEDRAGSREGELEN BIJ HET DEFILEEREN.

52. In den regel wordt de open colonne met sectiën gebezigd.

De divisiecommandant marcheert 4 passen vóór den commandant der voorste batterij.

De adjudant marcheert (met getrokken sabel) neven en één pas rugwaarts van den divisiecommandant, aan de tegenovergestelde zijde van den guide.

De trompetters marcheeren 6 passen vóór den divisiecommandant.

Verder wordt gehandeld overeenkomstig hetgeen in 227. *Batterijschool*, is voorgeschreven.

Wordt voor den Koning, een' der Prinsen van den bloede of voor den Gouverneur-Generaal gedefileerd, dan salueeren de officieren, die zich aan het hoofd bevinden, te gelijk.

Moeten de niet ingedeelde officieren mede defileeren, dan volgen zij achter de laatste sectie.

Het overige niet ingedeelde personeel defileert niet mede.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI
PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

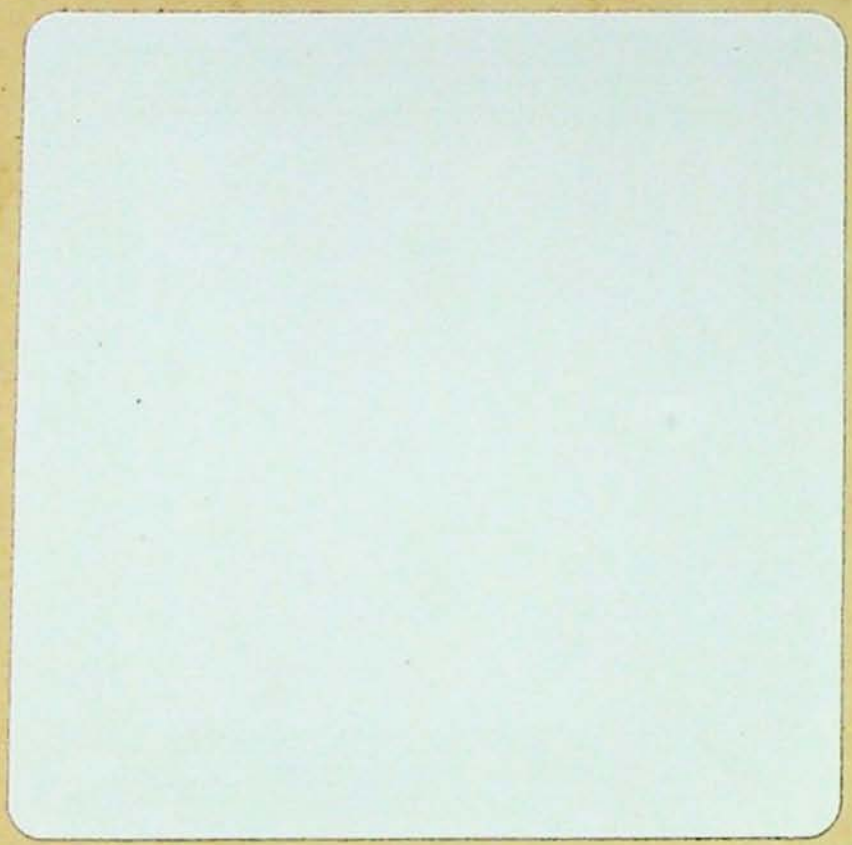

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA